

Cykeltur 20190613

Årets cykeltur som hembygdsförening anordnade den 13:e juni gick detta år till den del av gamla Björkviksvägen som löper över Stigtomtamalmen mellan Jordbro och Korshälla i Stigtomta socken. Vi var åtta cyklister som trampade iväg från parkeringen vid ICA en fin och lagom varm sommarkväll. Därifrån cyklade vi Jönåkersvägen fram till Korshälla och vek av på den gamla Björkviksvägen mot Ängsäter. När vi kommit så långt på vår tur hade ytterligare tre cyklister anslutit sig. Målet med cykelturen var att titta på de spår som våra förfäder lämnat efter sig i denna trakt. Ett antal torpgrunden finns i närheten av Ängsäter. Dessa är sedan tidigare märkta med skyltar av hembygdsföreningen.

Det finns också talrika lämningar av skogsbruksanläggningar, boplatser och gravfält i områdena kring vägen närmare Jordbro. Dessa är uppmärkta och beskrivna på Riksantikvarieämbetets kartor och härstammar från stenålder, bronsålder och järnålder.

En stor del, kanske alla spår av kulturerna efter dessa förfäder kan komma att utplånas när eller om den planerade snabbjärnvägen Ostlänken dras fram genom området.

Alltså vill vi se och dokumentera de här platserna innan de eventuellt försvinner.

Strax före Ängsäters gård kom vi till den första lämningen, en stenhög som markerar var Snersbergs krog legat. Strax intill finns Snersbergstugan, det gamla grenadjärstorpet nr.63. Här finns både torp och till viss del uthus bevarade. Efter att ha trampat några hundra meter till var vi framme vid resterna efter Höglundastugan, belägen precis bredvid vägen.

Vi går över vägen och vandrade över fält och en snårig skog och kommer fram till platsen där Finnstugan, soldattorp nr.86 funnits och alldeles i närheten återfinns backstugan Bråten. Mellan Finnstugan, Bråten och Höglundastugan finns resterna efter backstugan Lindesberg. Linde som också var en backstuga var beläget på en liten kulle på fältet nedom Lindesberg. Mycket nära de sistnämnda backstugorna intill den gamla Björkviksvägen finns torpet Lindesdal skyltat.

Om man svänger höger på en avtagsväg här kommer man till fältet där Simonstorp, soldattorp nr.88, var beläget. Inga rester finns kvar av detta soldattorp men torpskylten finns uppsatt brevid fältet. På vägen till Simonstorp finns ytterligare en torpskylt med namnet Gröndal. Om och när det här torpet har funnits har jag inte hittat någon information om.

Vid vår cykeltur valde vi bort att svänga ner på den här vägen för att besöka de två torpen. Klockan gick och kaffesuget gjorde sig gällande så vi cyklade den lilla sträckan fram till Erikslund. Placerade oss i gräset med fika och prat. Backstugan Erikslund var bostad åt en skräddare i början av 1800-talet vilket någon i gänget tyckte var märkligt med tanke på det "ödsliga" läget. I hfl från perioden 1811-1815 bor det cirka tjugofem personer i de torp som vi nu beskrivit och som var bebodda vid den här tiden. Sedan tillkommer gården Ängsäter och Lund. Dessutom är det inte långt till bl.a. Jägarholmen, Sörkärr med torp och backstugor. Därför tror jag att skräddare kunde försörja sig.

När vi avslutat vår fikapaus och vilat våra ben fortsatte färden på den gamla vägen. Nu är det mest skog med inslag av kalhyggen och grusgropar. Det är här som de äldre fornlämningarna finns i skogen. De flesta är svåra att se så vi nöjer oss med att nämna dem. Vi susar vidare till vi närmar oss den moderna 52:an och där i närheten av Jordbrotorp ska Jordbrokrogen ha legat. När krogen eftersöks i kyrkböckerna anar vi att Jordbrokrog är samma boställe som senare byter namn till Hedstugan (jägarboställe) och kommer att tillhöra Tuna socken.

Här lämnar vi nu den gamla Björkviksvägen där vi har förflyttat oss 2,5 km mellan två vägkrogar från svunnen tid. Vi cyklar tillbaka mot Stigtomta på den "gamla 52:an" där vi stannar till vid Tingsgrindarna.

Om man vill ha mer fakta och kartor klicka på <https://www.lenaw.se/index.pl/bjorkviksvgen>